

LLICENCIATURA DE PERIODISME
CURS 1998-99

TEORIA I TECNICA DEL LLENGUATGE TELEVISIU

CODI 28666

Tercer quadrimestre

Crèdits: 5 (2 teòrics i 3 pràctics)

Professor responsable: J.M. Oliver Comes

Objectius: Coneixement introductori a la teoria del llenguatge televisiu i cinematogràfic. Formació tècnica en l'ús dels diversos elements àudio-visuals, en els diferents contextes expressius de gèneres i programes.

Descripció del contingut: Estudi i capacitació en el sistema i subsistemes del llenguatge televisiu i cinematogràfic. Teoria, anàlisi i producció.

PROGRAMA

PRIMERA PART: EL PROCES DE PRODUCCIO

Lliçó 1.- Organització de la producció

Etales de la producció
La planificació
Les funcions professionals

Lliçó 2.- El guió

Forma i contingut del producte audiovisual
Etales del guió.
Estructura de la narració
Característiques formals
Guions específics.
Exemples

Lliçó 3.- Il·luminació, escenografia i vestuari

La llum
El color
Il·luminació d'objectes, persones i espais
L'escenografia
El vestuari

Els diferents formats de programes
La planificació
La pràctica de la realització
Exemples

Evolució històrica
Sistemes d'edició
El procés d'edició

La televisió, un mitjà audiovisual
L'estudi del llenguatge televisiu
Antecedents: el llenguatge cinematogràfic
El llenguatge audiovisual. Funcions

- El format de la imatge
- Formes bàsiques de composició
- Principis estètics de composició
- Secció àuria i regla dels terços
- Elements visuals que componen una imatge
- Profunditat. La il·lusració de perspectiva
- La composició dinàmica

- L'enquadrament.
- Els plans i el seu valor
- Càmera objectiva i càmera subjectiva
- Plans fixos i plans en moviment.
- Els moviments i desplaçaments de càmera
- El zoom
- L'angulació de càmera.

El so, un valor afegit
Els efectes sonors
La música
El silenci
La paraula
La percepció del so i la creació de la banda sonora

Lliçó 10.- La continuïtat en el discurs audiovisual

La continuïtat. Raccord visual i sonor

Aspectes pràctics

La continuïtat direccional. L'eix d'acció

Exemples

Lliçó 11.- El muntatge

Les unitats narratives

Les transicions visuals

Les transicions sonores

El ritme.

Punt de sincronització audio/video

Durada del pla

El concepte de muntatge

Tipus de muntatge

Lliçó 12.- La retòrica audiovisual

Funcions de trops i figures

Els trops

Les figures

Procediments narratius objectius i subjectius

Lliçó 13 .- Altres elements del discurs audiovisual

Funcions de la il.luminació.

Funcions de l'escenografia.

Funcions del vestuari.

BIBLIOGRAFIA BASICA

COMPARATO, D. El guión. Arte y técnica de escribir para cine y televisión, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1988

CHION, M. La audiovisión. Introducción a un análisis conjunto de la imagen y el sonido, Paidós, Barcelona, 1993

GUBERN, R. La mirada opulenta, Gustavo Gili, Barcelona, 1987

MARTIN, M.: El lenguaje del cine, Gedisa, Barcelona, 1990

MILLERSON, G. Técnicas de realización y producción en televisión, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1991

REISZ, K. Técnica del montaje cinematográfico, Taurus, Madrid, 1990

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

ARIJON, D.: Gramática del lenguaje audiovisual, Escuela de Cine y Video, San Sebastian, 1988

AUMONT, J; BERGALA, A; MARIE, M; VERNET, M, Estética del cine, Paidós, Barcelona, 1989

BARROSO, J. El guión en la realización televisiva, Unidad Didáctica nº 99, IORTV, Madrid, 1987

BARROSO, J.: Introducción a la realización televisiva, IORTV, Madrid, 1989

BELTRAN, R Ambientación musical, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1984

BETTON, G. Esthétique du cinéma, PUF, Paris, 1986

BORRAS, J i COLOMER, J.: El lenguaje básico del film, Ed. Nido, Barcelona, 1977

BRENES, C, Fundamentos del guión audiovisual, Eunsa, Pamplona, 1987

BROWNE, S.E : El montaje en la cinta de video, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1989

BURCH, N.: Praxis del cine, Fundamentos, 1970

CASETTI, F.: Teorías del cine. 1945-1990 , (Col.lecció "Signo e imagen"), Cátedra, Madrid, 1994

CHION, M. Cómo se escribe un guión, Ediciones Cátedra, Madrid, 1988

DONDIS, D.A. : La sintaxis de la imagen, Gustavo Gili, Barcelona, 1976

DURAND, P.: Mise en scene et imagination, Ed. Techniques europeennes, Paris, 197

FELDMAN, S: El director de cine, Gedisa, Barcelona, 1994

FELDMAN, S: La realización cinematográfica, Gedisa, Barcelona, 1994

FERNANDEZ, F i MARTINEZ, J: La dirección de producción para cine y televisión, Paidós, Barcelona, 1994

GAUDREAU, A i JOST, F: El relato cinematográfico. Cine y narratología (Col.lecció "Cine" nº 64), Paidós, Barcelona, 1995

GUARNER, J. y OTERO, J: La nueva frontera del color, Rialp, Madrid, 1962

GUARNER, J. et alt. Enciclopedia ilustrada del cine. Vol 4 (de 4). "Técnica e industria cinematográficas", Ed. Labor, Barcelona, 1974

JONES, P.: La técnica del cámara de televisión, IORTV, Madrid, 1977

KULECHOV, L.: Tratado de la realización cinematográfica, Ediciones ICAIC, La Habana, 1964

MARTINEZ ABADIA, J. Introducción a la tecnología audiovisual, Paidós, Barcelona, 1988

METZ, Christian: Lenguaje y cine, Planeta, Barcelona, 1973

MILLER, P. La supervisión del guión, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1987

MILLERSON, G. TV. Producción eficaz, Hispano Europea, Barcelona, 1984

MILLERSON, G. La iluminación en televisión, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1984

MILLERSON, G. TV. La cámara y su operatividad, Hispano Europea, Barcelona, 1983

MILLERSON, G. Escenografía básica, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1987

MITRY, J Estética y psicología del cine. Vol II "Las formas", Siglo XXI, Madrid, 1978

SABORIT, J. La imagen publicitaria en televisión, (Col.lecció "Signo e imagen"), Ed. Cátedra, Madrid, 1988

SADOUL, Georges: Historia del cine mundial- desde los orígenes hasta nuestros días, Siglo XXI Editores, S.A., México DF, 1972

SANCHEZ, R.C. El montaje cinematográfico. Arte de movimiento, Ediciones Nueva Universidad. Universidad Católica de Chile/Pomaire, Barcelona, 1976

SOLER, L1. La televisión. Una metodología para su aprendizaje, Gustavo Gili, Barcelona, 1988

WATTS, H. On camera. How to produce film and video, BBC Books, Londres, 1990

PRACTIQUES DE LABORATORI PREVISTES

Els alumnes faran pràctiques al plató en equips de deu persones i a les cel.lules d'edició en equips de cinc.

Les pràctiques de plató consistiran en la realització de dues converses en directe on s'aplicaran els coneixaments sobre el llenguatge audiovisual adquirits a les classes teòriques.

Les pràctiques d'edició tindran un triple objectiu. En primer lloc l'aprenentatge del funcionament de les cel.lules, en segon lloc la familiarització de l'alumne amb el procés de post-producció i finalment la elaboració d'un producte

Tant en les pràctiques de plató com d'edició, el professor farà el seguiment de tot el procés productiu. Igualment, un cop finalitzada la pràctica, els alumnes hauràn de dur a terme una auto-correcció.

Per tal de treballar de manera més aprofundida determinats conceptes del programa es duran a terme diverses pràctiques d'aula

AVALUACIO

1. Alumnes que segueixin regularment el curs.

Els alumnes que optin per l'avaluació contínua hauran d'assistir a totes les pràctiques programades. Qualsevol absència haurà de ser justificada convenientment

1.1. - Convocatòria de febrer

La nota final resultarà de fer mitjana de:

- a) examen final teòric aprovat
- b) pràctiques aprovades

Les pràctiques no fetes o suspeses durant el curs es podran recuperar mitjançant un examen pràctic final. Aquesta prova podrà ser escrita

1.2. Convocatòria de juny

Els alumnes que en primera convocatòria hagin suspès una part de l'assignatura (teoria o pràctica) i que en l'altra part hagin obtingut una nota igual o superior a notable, podran examinar-se només de la matèria no superada.

2.- Alumnes que no segueixin regularment el curs

2.1. Convocatòries de febrer i juny

La nota final resultarà de fer mitjana de :

- a) examen teòric aprovat
- b) examen pràctic aprovat

